

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Ing. R. T. B.**, zast. JUDr. Janou Zejdovou, advokátkou se sídlem Železničářská 2695, Česká Lípa, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2018, čj. MPSV-2018/63543-421/1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 3. 12. 2018, čj. 60 Ad 5/2018-32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Jádrem tohoto sporu je otázka, zda žalobci bylo v průběhu správního řízení správně doručováno (oznámení o zahájení správního řízení, rozhodnutí ve věci samé), a tedy zda žalobce podal odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí včas. Správní orgán totiž žalobce na zásilkách neoznačil celým jeho jménem (vynechal jeho druhé osobní jméno).

[2] Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Liberci, kontaktní pracoviště Česká Lípa (správní orgán I. stupně) rozhodl dne 31. 10. 2017 o povinnosti žalobce vrátit podporu v nezaměstnanosti v částce 108 036 Kč za období od 1. 3. 2013 do 31. 12. 2013 [§ 56 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti]. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí odvolal, avšak žalovaný vyhodnotil jeho odvolání jako opožděné a

zamítl jej. Žalobce neuspěl ani se žalobou u krajského soudu. Dle krajského soudu nedošlo k vadám doručování; žalobcovo odvolání tedy bylo správně vyhodnoceno jako opožděné.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost. Stěžovatel namítá, že na doručovaných písemnostech byl opakovaně nesprávně označen. Správní orgán dle něj nemohl rezignovat na správné uvedení jeho (celého) jména. Má za to, že doručení písemností nebylo řádně doloženo, a správní orgán I. stupně měl tyto písemnosti proto doručovat znovu. Za nepravdivé označuje tvrzení, že v úředním styku používal „zkrácenou verzi“ svého jména, tj. bez druhého osobního jména.

[4] Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout. Dle něj doručovatel neměl – s ohledem na údaje o stěžovateli – problém adresáta zásilky identifikovat. Stěžovatel se v replice domnívá, že jej správní orgán I. stupně měl po prvotních problémech s doručením písemností uvědomit e-mailem, jelikož již v roce 2013 s ním právě prostřednictvím e-mailu komunikoval. Žalovaný v duplice upozorňuje, že tuto povinnost mu zákon neukládá.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Ze správního spisu mj. vyplynulo, že správní orgán I. stupně nejdřív stěžovateli doručoval pozvánku k osobnímu jednání na den 27. 9. 2017, jelikož zjistil nové skutečnosti rozhodné pro jeho vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání od 1. 3. 2013 do 30. 11. 2013 a také pro podporu v nezaměstnanosti vyplacenou v téže době. Dle přiložené doručenky si stěžovatel – na zásilce označen jako Ing. R. B. (X) – tuto zásilku převzal dne 12. 9. 2017. Poté správní orgán I. stupně *stejným* způsobem doručoval nyní sporné oznámení o zahájení řízení z moci úřední a následně i rozhodnutí ve věci samé, tj. do vlastních rukou stěžovatele (obálka s modrým pruhem), na jeho jméno a na adresu, kterou stěžovatel posléze uváděl také v odvolání. Z obou těchto obálek vyplynulo, že stěžovatel nebyl na adrese zastižen (dne 2. 10. 2017, resp. 7. 11. 2017). Doručovatelky mu v obou případech zanechaly oznámení o uložení zásilky s výzvou k jejímu vyzvednutí a s poučením o důsledcích nepřevzetí (vyznačeno na přední straně obálky; odtržená zadní část obálky, na níž se nachází poučení). Správní orgán na zásilkách označil stěžovatele nikoliv celým jménem „Ing. R. T. B.“, ale pouze „Ing. R. B. (X)“. Obě obálky jsou založeny ve správním spisu. Po uplynutí úložní doby dle § 23 odst. 4 správního řádu tedy nebyly vhozeny do stěžovatelovy domovní schránky, ale s přeškrtnutým jménem a adresou stěžovatele byly vráceny zpět odesílateli (správnímu orgánu I. stupně).

[7] S ohledem na charakter opakovaně vznesených výtek NSS nepokládá za účelné, aby stěžovatele obšírně přesvědčoval o vadnosti jeho argumentů; místo toho bude stručně konstatovat své postoje (které se shodují s postoji žalovaného i krajského soudu). Přitom je nutné stěžovatele upozornit, že (ostatně nesrozumitelnou) námitku o ručně dopsaném textu na doručenkách „vložit vždy“ soud nemohl přezkoumat, jelikož ji stěžovatel uplatnil poprvé až v kasační stížnosti (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Stejně NSS naložil i s (pravděpodobně) souvisejícím tvrzením, že na těchto doručenkách mělo být napsáno „uložit vždy“.

[8] V napadeném rozsudku krajský soud předně vylíčil rozhodnou právní úpravu (§ 19 – 24 správního řádu), podle níž pak stěžovatelův případ pečlivě posoudil. Srozumitelně mu vysvětlil, že sporné písemnosti byly řádně doručeny fikcí. Stěžovatel byl na zasílaných

pokračování

písemnostech (a na průvodních poštovních obálkách) dostatečně identifikován, byť na nich chybělo jeho druhé osobní jméno. Na obálkách byl vedle uvedení svého jména identifikován i titulem „*Ing.*“ a také rokem narození „*(X)*“, který byl uveden hned za jeho jménem.

[9] NSS jen pro pořádek připomíná, že důkazní břemeno ohledně případných nedostatků doručování stíhá účastníka řízení, nikoli správní orgán (rozsudek ze dne 31. 3. 2010, čj. 5 As 26/2009-67). Správní orgán prokázal doručení obálkami s nevyzvednutými písemnostmi, na nichž jsou předtištěny doručenky, na kterých je zaznamenáno a stvrzeno podpisem doručovatele, že tyto zásilky byly určitého data uloženy a že bylo v místě doručování zanecháno oznámení o tomto uložení a rovněž poučení o následcích nevyzvednutí zásilek. Naopak stěžovatel svými úvahami neprokázal, že by proces doručování trpěl takovými vadami, které by měly za následek neúčinnost doručení sporných zásilek.

[10] Zdržoval-li se účastník řízení na konkrétní adrese před zahájením řízení (prokazatelně dne 12. 9. 2017 převzal písemnost správním orgánem mu tam doručovanou) a nic nenasvědčovalo tomu, že by sporné označení stěžovatele či jeho doručovací adresy bylo nedostatečné (srov. rozsudek dne 30. 5. 2013, čj. 6 As 13/2013-33), nemohou účinky doručení zvrátit námitky ohledně neuvedení jeho celého jména (neuvedení jednoho z jeho tří jmen, konkrétně druhého osobního jména) na následujících zásilkách, které mu poté byly doručeny fikcí (srov. přiměřeně také rozsudek ze dne 12. 5. 2008, čj. 5 As 44/2007-93).

[11] I pokud by stěžovateli nebyla před doručováním sporných písemností stejným způsobem (a s obálkou obsahující stejné osobní údaje) doručena jiná písemnost, jeho námitky ohledně neuvedení jeho celého jména na zásilkách by nebyly úspěšné. Krajský soud má pravdu, že přes neúplné označení byl stěžovatel výše popsaným způsobem – ve spojení s ostatními osobními údaji (titul a rok narození) – dostatečně identifikován a doručování takto označené osobě nečinilo žádné problémy. Při doručování písemnosti neměla Česká pošta s takovýmto označením stěžovatele žádný problém. NSS souhlasí i s tím, že na věc jsou přiměřeně aplikovatelné závěry rozsudku ze dne 16. 8. 2012, čj. 8 As 85/2011-42. Stěžovatel ostatně neuvedl žádný relevantní důvod, proč by bylo třeba rozlišovat mezi českými jmény a jmény cizinců, k nimž se váže posledně cit. judikát. Ostatně řada českých občanů má, třebas jen zčásti, cizozemská jména.

[12] Doručování proběhlo standardním způsobem stanoveným pro případy, kdy si adresát zásilku ani v úložní době nevyzvedne. Stěžovatel neprokázal, že by pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout. NSS tedy souhlasí, že byly splněny předpoklady pro uložení doručovaných písemností a následné doručení písemností fikcí (§ 24 odst. 1 správního řádu).

[13] S ohledem na to, že ve spisu jsou založeny obálky, na nichž doručovatelky do předtištěných vzorů vyplnily nutné údaje o průběhu doručování, a správnost těchto údajů potvrdily svým podpisem, doručení bylo – přes pochybnosti stěžovatele – prokázáno (viz shora). Proto nebyla potřeba písemnosti doručovat opakovaně dle § 19 odst. 7

správního řádu, jak se domnívá stěžovatel. Přeškrtnutí stěžovatelova jména a jeho adresy na doručovaných obálkách a také šipka směřující od těchto údajů k údajům odesílatele signalizuje, že po uplynutí úložní doby nebylo možné zásilku vložit do schránky ani na jiné vhodné místo, a proto byla v souladu s § 23 odst. 4 *in fine* vrácena odesílajícímu správnímu orgánu. Doručení písemnosti určené do vlastních rukou adresáta nastává marným uplynutím desetidenní lhůty. Pozdější faktické převzetí rozhodnutí (v tomto případě údajně dne 5. 3. 2018) nemá na právní účinky doručení již žádný vliv.

[14] Běh úložní lhůty je nezávislý na vůli odesílatele i adresáta doručované písemnosti. Fikce doručení, která konstruuje stav od reality odlišný, je spjata výlučně s nečinností adresáta písemnosti v úložní lhůtě, nikoliv s úkonem, ať již správního orgánu, či adresáta písemnosti (srov. rozsudek ze dne 8. 10. 2015, čj. 5 As 26/2014-19). I proto nebylo nutné, aby nad rámec svých zákonných povinností žalovaný o zahájení správního řízení, resp. o vydání rozhodnutí ve věci samé, informoval stěžovatele e-mailem.

[15] Závěr o opožděnosti podaného odvolání je tedy správný.

[16] S ohledem na vše výše uvedené proto NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu